

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-147/14-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Gymnázium, Plzeň, Mikulášské nám. 23
Sídlo	Mikulášské nám. 23, 326 00 Plzeň
E-mail právnické osoby	kontakt@mikulasske.cz
IČO	49 778 145
Identifikátor	600 009 556
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Petrem Mazancem, ředitelem školy
Zřizovatel	Plzeňský kraj, Škroupova 18, Plzeň
Místo inspekční činnosti	Mikulášské nám. 23, 326 00 Plzeň
Termín inspekční činnosti	29. ledna - 6. února 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Gymnázium, Plzeň, Mikulášské nám. 23 (dále „škola“), podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon); ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona se zaměřením na střední vzdělávání s maturitní zkouškou v denní formě.

Charakteristika

Škola poskytuje osmileté, šestileté a čtyřleté střední vzdělání s maturitní zkouškou v denní formě studia a čtyřleté střední vzdělání s maturitní zkouškou v distanční formě studia v soustavě oborů Obecná příprava - gymnázium. Nejvyšší povolený počet je 780 žáků, k termínu inspekce se vzdělávalo 698 žáků denního studia v 25 třídách a 15 žáků ve dvou třídách distanční formy studia. Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) „Vzdělání –

brána do života“ umožňuje výběr všeobecného zaměření nebo zaměření na matematiku a přírodní vědy. Ve vyšších ročnících si žáci mohou vybrat z pestré nabídky specializačních a výběrových předmětů. V oblasti jazykového vzdělávání škola nabízí žákům možnost výběru angličtiny, němčiny, francouzštiny, ruštiny a jako volitelného předmětu i latiny. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami nejsou vykazováni. Do běžných tříd je zařazeno 38 cizinců. Celkový počet žáků se v posledních třech letech měnil minimálně, počet tříd klesl o jednu.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Materiální zázemí je v rámci reálných možností cíleně zlepšováno i za pomoci finančních prostředků z rozvojových programů. V době od poslední inspekce (2010) byl v podkroví budovy školy vybudován moderní komplex odborných učeben. Celkem je tak k dispozici 48 učeben, vybavených převážně zachovalým nábytkem, z toho je 15 odborných (např. fyziky, chemie, biologie, informatiky, jazyků, multimediální atd.) Z moderní prezentační techniky je ve výuce využíváno 17 dataprojektorů a 8 dotykových tabulí, žáci mají k dispozici 98 počítačů, které jsou připojeny na internet. Pro výuku tělesné výchovy je využívána vlastní tělocvična a dobře vybavená posilovna. Další sportoviště k výuce tělesné výchovy jsou pronajímána.

Ve škole působí 68 odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků. Jejich další vzdělávání (dále „DVPP“) bylo v uplynulém roce zaměřeno na studium výchovného poradenství, funkční studium pro ředitele škol a zejména na další zvyšování odborné kvalifikace pedagogických pracovníků dle jejich aprobace především v těchto předmětech - matematika, fyzika, český jazyk a tělesná výchova. Vzhledem k výraznému poklesu finančních prostředků na ostatní neinvestiční výdaje nebyl počet vzdělávacích akcí příliš velký, i když celkové výdaje poskytnuté školou na vzdělávání měly mírně se zvyšující tendenci. Výše přidělených finančních prostředků od zřizovatele umožňuje plnit školní vzdělávací program (dále „ŠVP“), kromě nastaveného zajištění výuky tělesné výchovy v posledních dvou ročnících studia. Další prostředky byly získány z rozvojových programů a projektů.

Ředitel školy splňuje zákonem stanovené požadavky pro výkon funkce, vede povinnou dokumentaci, na zjištěné nedostatky pozitivně reaguje se snahou o nápravu. Plánování vychází z tradice školy a realisticky vnímané koncepce gymnaziálního vzdělávání. Pravidla pro chod školy jsou definována a postupně uváděna do praxe. Nastavený kontrolní systém umožňuje hodnotit vzdělávací postupy a dodržování pravidel chodu školy. Pověření kompetentní pracovníci vykonávají činnost na jednotlivých úsecích řízení. Rezervy jsou v důslednějším a přesnějším plnění povinností jednotlivých článků řízení a jejich efektivnější kontrole (např. některé chybějící zápisy o seznámení se školním řádem, poučení o BOZ).

Nedostatky byly zjištěny v aktualizaci a formálním souladu ŠVP s Rámcovými vzdělávacími programy. V dalších sledovaných oblastech (přijímání žáků, podmínky pro činnost školské rady, vedení dokumentace, výkaznictví a výroční zprávy, organizace vzdělávání a bezpečnost a ochrana zdraví) bylo postupováno v souladu s právními předpisy.

Poradenské služby gymnázia jsou garantovány kvalifikovaným výchovným poradcem a školní metodičkou prevence, která tuto funkci vykonává prvním rokem. Kariérové

poradenství výchovného poradce v sobě zahrnuje řadu informačních, motivačních i vzdělávacích činností. V úzké spolupráci s třídními učiteli se zaměřují na to, aby u žáků nedocházelo k nesprávným rozhodnutím při volbě dalšího vzdělání a profesní přípravy vyvolané nedostatečnými informacemi či nedostatečným sebepoznáním. Velmi efektivním se v kariérovém poradenství ukázalo využívání internetových informací, včetně informací o příležitostech vzdělávání a zaměstnání v EU. Na vytvořený facebookový profil výchovný poradce pravidelně umisťuje nejaktuálnější informace. Přímo ve škole jsou dále organizovány besedy ze zástupci vysokých škol, zejména z Plzeňského kraje. Výchovný poradce ve spolupráci s metodičkou prevence poskytuje rovněž poradenskou a konzultační podporu žákům a rodičům při řešení výukových a výchovných problémů. Aktivně spolupracují se školskými poradenskými zařízeními a s dalšími institucemi a odborníky ve prospěch řešení individuálních potřeb žáků. Metodička prevence vzhledem ke svému krátkému působení ve funkci navazuje na již dříve zavedenou preventivní strategii školy a pokračující preventivní programy. Školní poradenství zajišťuje služby na požadované úrovni a v rozsahu daném školskými právními předpisy.

Příčiny úrazů jsou vyhodnocovány a jsou přijímána opatření ke snižování úrazovosti. Ta je nízká, v posledních třech letech se pohybuje pod 4 %.

Spolupráce vedení se šestičlennou školskou radou je funkční, požadavky na její činnost stanovené školským zákonem jsou plněny. Převážně bezproblémové jsou kontakty se zákonnými zástupci. Jejich organizace „Sdružení rodičů při Gymnáziu“ podporuje studijní, kulturní aktivity i aktivity žáků k reprezentaci školy. Ve škole je zřízen samosprávný orgán žáků, ale po výrazném zvýšení jeho aktivit ve školním roce 2012/2013 nastal od následujícího roku značný útlum a činnost studentského parlamentu se omezila na občasná schůzky zástupců jednotlivých tříd s kontaktním členem pedagogického sboru a na přípravu koncepce oslav blížícího se výročí otevření školní budovy. Žáci se podílejí také na charitativních akcích ve spolupráci s obecně prospěšnými společnostmi Tyfloservis, Fond Sidus, Člověk v tísni, skupinou Amnesty International a sdružením Děti Země - Plzeň.

Pro rozvíjení jazykových kompetencí žáků jsou významné kontakty a mezinárodní spolupráce formou výměnných pobytů žáků se zahraničními školami - Gymnasium ve Schwandorfu (SRN) a Lycée St. Joseph v Châteaubriant (Francie). Dalšími důležitými partnery školy jsou Západočeská univerzita Plzeň, Akademie věd ČR a Hvězdárna a planetárium Plzeň.

V posuzované oblasti převažuje požadovaný stav. Kontrolní systém je nastaven. Zjištěné formální nedostatky v dokumentaci byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Dobrá je vybavenost školy výpočetní a prezentační technikou.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Výuka anglického jazyka měla promyšlenou strukturu s jasně vymezeným vzdělávacím cílem. Obsah a rozsah učiva byly voleny s ohledem na věk žáků a jejich jazykovou úroveň. Výklad nové látky probíhal formou řízeného rozhovoru, byl zpravidla utříděný a věcně správný. Učitelé vycházeli z dosavadních znalostí žáků, vedli je k samostatnému vyvozování příslušných mluvnických pravidel. Nové učivo bylo procvičováno v různých kontextech a spojeních s využitím pestré škály cvičení. Jednotlivým řečovým dovednostem byla věnována přiměřená pozornost. Účelné střídání metod a forem práce, nápaditost

a různorodost zadávaných úkolů měly pozitivní dopad na aktivitu žáků. Vyučující důsledně vedli výuku v cizím jazyce a dbali na správnou výslovnost a větnou intonaci žáků. Ti akceptovali dohodnutá pravidla jednání, chovali se zdvořile a k výuce projevovali pozitivní vztah.

Nejčastěji využívanými formami práce v českém jazyce a základech společenských věd byly řízený rozhovor a frontální výuka s ústním výkladem učitele. V hodinách literatury byli žáci vedeni k práci s textem, zamýšleli se nad jeho obsahem a aplikováním na současnou dobu s využitím moderních jazykových prostředků. Učivo v těchto hodinách bylo vhodně propojováno především s dějepistem a psychologii. V základech společenských věd projevovali žáci dobrou orientaci v aktuálním českém politickém dění, byli vedeni k jednoznačné formulaci svých názorů a postřehů. Prostor ke komunikaci, formulaci myšlenek a vytváření postojů žáků při práci s textem nebyl v části sledované výuky účelně využit. Převažovala v ní jednosměrná komunikace od učitelky k žákům, jejich zájem nedokázala vzbudit. Vysoká odbornost výkladu nebyla pokaždé vhodně zacílena na očekávané výstupy žáků, utváření požadovaných kompetencí k učení a k řešení problému. Hodnocení ze strany učitelů bylo ojedinělé.

Sledovaná výuka přírodovědných předmětů a matematiky probíhala převážně v příznivém pracovním klimatu s velmi dobrými vztahy a komunikací mezi pedagogy a žáky, kteří často využívali možnost klást vyučujícím dotazy k probíranému učivu. Převládal výklad učiva frontální metodou v částečném spojení se samostatnou prací. Vedení žáků k osvojování odborné terminologie v hodinách jednotlivých předmětů bylo na velmi dobré úrovni. Přírodovědná gramotnost žáků byla účelně rozvíjena, vysoká odborná úroveň výuky se projevovala zejména ve třídách vyššího gymnázia. Prezentační technika byla využita jen v jedné ze sledovaných hodin. Závěrečné hodnocení výuky pedagogem většinou chybělo.

Tělesná výchova je organizována do dvouhodinových bloků jednou za týden proto, že kromě vlastní tělocvičny a posilovny jsou využívána také sportoviště, která jsou škole pronajímána. Ve 12. a 13. roce vzdělávání si žáci mohou zvolit bloky výuky podle vlastního zájmu (např. bruslení, spinning aj.). Na hrazení části takto organizované výuky se podílejí sami žáci, což je v rozporu se zásadou bezplatnosti vzdělávání uvedenou ve školském zákoně. Sledované hodiny tělesné výchovy se vyznačovaly převážně dobrou organizací činností, účelným využitím času při rozvoji fyzické připravenosti a vhodnou motivací žáků k pohybovým činnostem. Rezervy byly v zajištění bezpečnosti při bruslení (především při hře hokeje – scházela ochrana hlavy, chrániče) a poskytování průběžné zpětné vazby žákům o aktuální úrovni jejich dovedností. Vyšší účinnosti motorického učení brání uvedená organizace tělesné výchovy do dvouhodinových celků jednou za týden i ztrátové časy při přesunech na sportoviště.

Ve většině hodin sledované výuky nebylo využíváno vzájemné hodnocení žáků, ani jejich sebehodnocení.

Posuzovaná oblast vykazuje převážně požadovaný stav. Vzdělávání žáků probíhá podle školních vzdělávacích programů. Pro odstranění zjištěných nedostatků v ŠVP a neoprávněné hrazení části výuky tělesné výchovy žáky stanovila ČŠI lhůtu v protokolu o kontrole. Rezervy byly v účelnějším využívání formativního hodnocení práce žáků. Předností byla vysoká odborná úroveň výuky.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Výsledky vzdělávání jsou hodnoceny za jednotlivá klasifikační období a při analýze výsledků maturitních zkoušek, a to jak vedením školy, tak v rámci jednání pedagogické rady. V posledních třech letech na konci školního roku prospělo s vyznamenáním 23 až 26 % žáků a přibližně 1 % neprospělo. Velmi dobrou úroveň vzdělávání dokládají také výsledky maturitních zkoušek. Ve školním roce 2012/2013 při nich ze 104 žáků prospělo s vyznamenáním 51 a prospělo 53. Absence za uvedený rok činila v průměru 128 hodin na žáka. Chování bylo u 99,6 % žáků hodnoceno stupněm 1 – velmi dobré, pouze třem žákům byla známka o stupeň snížena.

Ke zjištění úrovně jazykových kompetencí žáků přijatých do 1. ročníku všech délek vzdělávání škola zadává vstupní testy z anglického jazyka. Předmětová komise organizuje srovnávací testy z matematiky v paralelních třídách téhož ročníku. Výsledky jazykových testů umožňují rozřazení žáků do skupin podle úrovně znalostí a testy z matematiky diagnostikují úroveň a nárůst matematických kompetencí žáků v průběhu jejich vzdělávání.

Ve školním roce 2011/2012 se žáci 4. ročníku osmiletého a 2. ročníku šestiletého studia zúčastnili vědomostních testů z českého jazyka, matematiky, anglického jazyka a nepovinně i francouzského a německého jazyka rámci projektu NIQUES. Průměrná úspěšnost žáků v uvedených předmětech se pohybovala v rozmezí 62 až 89 %, přičemž nejvyšší byla v anglickém jazyce a matematice a nižší ve francouzském jazyce.

Pedagogům se daří motivovat žáky k reprezentování školy zejména v předmětových vědomostních soutěžích. Ve školním roce 2012/2013 byla úspěšná jejich účast s umístěním na 1. až 5. místě v krajských kolech soutěží a olympiád (matematika, fyzika, chemie, biologie, zeměpis, astronomie, anglický jazyk, francouzský jazyk, programování, logická olympiáda). K nejvýznamnějším úspěchům patří postup a umístění v celostátních a mezinárodních kolech (4. a 6. místo v republikovém kole a 3. místo ve Středoevropské matematické olympiádě, Čestné uznání Mezinárodní matematické olympiády v Kolumbii, 6. místo v republikovém kole soutěže v anglickém jazyce). Krajských a vyšších kol předmětových soutěží v přírodovědných předmětech, které jsou profilující u značné části tříd školy, se v roce 2012/2013 zúčastnilo 78 žáků.

Na základě nadstandardních výsledků nadaných žáků v soutěžích ve školním roce 2011/2012 byla škola v programu „Excelence středních škol“ vyhlašovaném MŠMT ČR vyhodnocena na 3. místě v celostátním pořadí a na 1. místě mezi středními školami v Plzeňském kraji.

Škola vystavuje všem svým absolventům mezinárodně uznávaný certifikát „Europass“, kterým mohou uchazeči o studium v zahraničí doložit své vzdělání, osobní kompetence a jazykové dovednosti.

O kvalitě vzdělávání svědčí také vysoký podíl absolventů odcházejících ke studiu na technické a přírodovědné obory vysokých škol (59 % za školní rok 2012/2013) a na ekonomické obory (14 %), kde využijí zejména své kompetence v matematice, jejíž vysoce odbornou úroveň výuky se škola profiluje.

Hodnocení individuálních i skupinových výsledků vzdělávání žáků a celkových výsledků vzdělávání školy slouží jako účinný nástroj pro sebereflexi školy, je na požadované úrovni.

Závěry

- a) Zásadními pozitivy v hodnocených oblastech jsou: vědomosti žáků, výborně propracovaná a využívaná metoda řízeného rozhovoru, nabídka volitelných předmětů, velmi dobrá odborná úroveň výuky a především výsledky vzdělávání i úspěchy v soutěžích.
- b) Ve škole byly zjištěny nedostatky v souladu ŠVP s RVP v oblastech: identifikační údaje, charakteristika ŠVP – zabezpečení žáků se zdravotním postižením a žáků se zdravotním znevýhodněním, konkretizace průřezových témat a klíčových kompetencí. Dále do ŠVP pro nižší stupeň nebyly zapracovány části definované upraveným RVP ZV s platností od 1. 9. 2013. Při výuce tělesné výchovy formou „blokové výuky“ bylo zjištěno, že část této výuky si žáci hradí sami, což je v rozporu s právem žáků na bezplatné vzdělávání.
- c) Slabšími stránkami školy jsou: nedostatečné využívání prvků formativního hodnocení a sebehodnocení žáků při výuce, kapacitně omezené vlastní prostory k výuce tělesné výchovy, důslednější práce vedení školy při uplatňování kontroly nastavených pravidel a vedení povinné dokumentace.
- d) ČŠI doporučuje zlepšit informovanost pracovníků o plnění jejich povinností, projednat uvedené slabší stránky v pedagogické radě a v kontrolní činnosti se zaměřit na jejich odstranění. Nedostatky uvedené v bodu b) odstranit ve lhůtě stanovené v protokolu o státní kontrole.
- e) Od inspekční činnosti v roce 2010 došlo ke změnám ve vedení školy. Vybudováním půdní vestavby došlo k rozšíření a modernizaci výukových prostor, významně se zlepšilo vybavení výpočetní a prezentační technikou.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina vydaná Plzeňským krajem pod čj. 185 dne 31. května 2001, včetně dodatků č. 1 – 7
2. Rozhodnutí MŠMT čj. 47 930/2012-62 ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení o právnické osobě s názvem Gymnázium, Plzeň, Mikulášské nám. 23, ze dne 2. listopadu 2012
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 29. ledna 2014
4. Jmenování do funkce ředitele Gymnázia, Plzeň, Mikulášské nám. 23, vydané Plzeňským krajem dne 30. května 2012 s účinností od 1. srpna 2012, čj. ŠMS./44/12
5. Osvědčení o absolvování Funkčního studia školského managementu pro řídicí pracovníky ve školství vydané KCVJŠ Plzeň dne 19. června 2008
6. Doklady o vzdělání ředitele školy, Diplom č. 51319 ze dne 22. 6. 1989
7. Doklady o vzdělání pedagogických pracovníků – namátkově
8. Školní vzdělávací program Gymnázia, Plzeň, Mikulášské nám. 23 „Zaměření všeobecné“ (pro nižší stupeň gymnázia) s platností od 1. září 2009

9. Školní vzdělávací program Gymnázia, Plzeň, Mikulášské nám. 23 „Zaměření matematika a přírodní vědy“ (pro nižší stupeň gymnázia) s platností od 1. září 2009
10. Školní vzdělávací program pro vyšší stupeň Gymnázia, Plzeň, Mikulášské nám. 23 „Zaměření matematika a přírodní vědy“ (čtyřleté, šestileté a osmileté studium) s platností od 1. září 2009 (včetně přílohy „volitelné předměty“ a Doplnků ŠVP pro nižší a vyšší stupeň gymnázia)
11. Školní vzdělávací program pro vyšší stupeň Gymnázia, Plzeň, Mikulášské nám. 23 Zaměření všeobecné“ (čtyřleté, šestileté a osmileté studium) s platností od 1. září 2009
12. Výkazy R 13-01 o ředitelství škol podle stavu k 30. 9. 2011, 2012 a 2013 a Výkazy S 8-01 o střední škole podle stavu k 30. 9. 2011, 2012 a 2013
13. Výroční zprávy o činnosti - školní roky 2010/2011, 2011/2012 a 2012/2013
14. Koncepce dalšího rozvoje Gymnázia Plzeň, Mikulášské nám. 23 v letech 2012 až 2018
15. Inspekční zpráva ČŠI ze dne 4 března 2010 čj. ČŠIP-59/10-P
16. Plán práce pro školní rok 2013/14 ze dne 18. září 2013
17. Školní řád ze dne 1. září 2010, včetně 4 příloh
18. Organizační řád školy ze dne 1. prosince 2012
19. Rozvrh hodin tříd a učitelů platný ve školním roce 2013/2014
20. Školní matrika vedená v elektronické podobě - školní rok 2013/2014
21. Třídní knihy hospitovaných tříd pro školní rok 2013/2014
22. Záznamy z hospitační činnosti vedení školy za školní rok 2013/2014
23. Zápisy z jednání pedagogické rady od 1. září 2012 do doby konání inspekce
24. Kritéria pro přijetí do osmiletého studia pro školní rok 2013/2014
25. Kritéria pro přijetí do šestiletého studia pro školní rok 2013/2014
26. Kritéria pro přijetí do čtyřletého studia pro školní rok 2013/2014
27. Rozhodnutí o nepřijetí čj. 62/2013, 87/2013, 159/2013, 138/2013
28. Dokumentace k maturitní zkoušce pro školní rok 2012/2013
29. Činnost výchovného poradce ve školním roce 2013/2014 – plán práce a vyhodnocení výchovného poradenství, doklady o kariérním poradenství.
30. Závěrečná hodnotící zpráva o plnění Minimálního preventivního programu pro školní rok 2012/2013
31. Minimální preventivní program pro školní rok 2013/2014
32. Zápisy z předmětové komise estetické výchovy pro školní rok 2013/2014, Zpráva o 1. schůzi PK – Německý jazyk ze dne 27. srpna 2013, Zápis z jednání předmětové komise OV/ZSV

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu: Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Ondřej Kožíšek, školní inspektor

Kožíšek v. r.

Mgr. Darina Motlíková, školní inspektorka

Motlíková v. r.

Mgr. Karel Nováček, školní inspektor

Nováček v. r.

Bc. Martina Langová, kontrolní pracovnice

Langová v. r.

Mgr. Radomíra Vosejpková, školní inspektorka

Vosejpková v. r.

V Klatovech dne 7. března 2014

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Petr Mazanec, ředitel školy

Mazanec v. r.

V Plzni dne 12. 3. 2014

Připomínky ředitele školy

Dne 12. 3. 2014

Připomínky nebyly podány.